

"Eğer siz insan olsanız, hükümet ve İstanbul ve Türkler nasıl olsalar olsunlar, size fenalıkları dokunmaz. Fakat iyilikleri gelir." Türklerin ya da hükümetlerin tarihçe zararları Kürtlere dokunmuş ve dokunmaya devam ediyor. Yukarıdaki cümleye göre tüm suç Kürtlerin. Demek ki insan olmamışlar. Burada bir toptancılık ya da suçu bir tarafa yığmak yok mu?

"Size bir misâl söyleyeceğim:

"Her tarafa şubeler salmış bir büyük çeşme başında bir tegayyürât olursa, her tarafa da sirâyet eder. Fakat yüz pınarın ortasında büyük bir havuz olursa, o havuz pınarlara bakar ve onlara tâbîdir. Faraza, o havuz tamamen tagayyür ederse veyahut Allah etmesin bozulursa da çeşmelere tesir etmez. Eğer pınar, pınar olursa."

"İşte, bakınız: İstibdadın hükmünce, İstanbul ve hükümet belâğbaşı idi; şikâyette hakkınız vardı. Şimdi ise hakikat itibariyle bilkuvve, İstanbul göldür, hükümet havuzdur, Türk zaynâbdır veya öyle olmak lâzımdır. Pınar bizlerdedir veya bizde olmak gerektir."

"Ey Kürtler! Görüyorum ki, bizde pınar yoktur. Onun için, uzaktan gelen taaffün eden bir suyu içiyoruz. Eskisi gibi istibdadı görüyoruz. Öyle ise, gayret ediniz, çalışınız; sebab-i saadetimiz olan meşrutiyeti takviye için, fikr-i milliyeti haffâr yapıp, mârifet ve fazileti eline veriniz. Şu yerlerde de bir kungân atınız; ta bir kemâlât pınarı bizde de çıksın."

"Yoksa daima dilenci olacaksınız, ya susuzluktan öleceksiniz. Hem de dilencilik para etmez. İnsan dilenci olursa, nefsine olsun. Bence merhamet dilencileri ya haksız veya tembeldirler. Eğer siz insan olsanız, hükümet ve İstanbul ve Türkler nasıl olsalar olsunlar, size fenalıkları dokunmaz, fakat iyilikleri gelir."(1)

Siz bir cümleyi cımbızla alır ve öyle değerlendirirseniz, konu nerelere gidiyor. Oysa yukarıda verdiğimiz paragrafları bir bütün olarak değerlendirirseniz mesele gayet

güzel anlaşılıyor.

Siyasetin merkezi bozursa, bu bozukluk pınar olma özelliğini kaybetmiş bireylere de sirayet eder. Yani vatandaşlar hürriyet, demokrasi ve cumhuriyet kavramlarını tam manası ile hazmederse siyasetin merkezinin (hükümet) bozuk ve kirli düşünceleri bu vatandaşları bozamaz.

“Ey Kürtler! Görüyorum ki, bizde pınar yoktur. Onun için, uzaktan gelen taaffün eden bir suyu içiyoruz. Eskisi gibi istibdadı görüyoruz.”

Bu cümle Kürtlerin o dönemde Türklere nazaran daha feodal ve aşiretçi bir zihniyete sahip olmalarına işaret ediyor. Zaten Üstadımızın Kürt aşiretlerine gidip hürriyeti ve meşrutiyeti anlatma gereksinimi de bu sosyal gerçekliğe dayanmaktadır. Gerçi Türklerde zihniyet olarak halen kamil bir demokrasiye ulaşmış değil.

“Öyle ise, gayret ediniz, çalışınız; sebab-i saadetimiz olan meşrutiyeti takviye için, fikr-i milliyeti haffâr yapıp, mârifet ve fazileti eline veriniz.”

Bu milletin mutluluğu ve gücü meşrutiyet yani demokrasi ile mümkündür. Bu yüzden demokrasiyi takviye etmek için fikr-i milliyeti yani millet olma bilincini eğitim ve fazilet ile beslemeliyiz. Yoksa aşiretçilik mantığı ile bir yere varılamaz.

“Eğer siz insan olsanız, hükümet ve İstanbul ve Türkler nasıl olsalar olsunlar, size fenalıkları dokunmaz, fakat iyilikleri gelir.”

Kürtler demokrasi ve millet olma bilincini eğitim ve fazilet ile takviye ederse, Türk hükümetlerinin bozukluğu ve fenalıkları size zarar vermez cümlesinden Kürtçülüğe kaymak ne acınası bir bakış açısı.

(1) bk. [Münazarat, Sualler ve Cevaplar.](#)